

**ዲያስፖራው ህብረተሰብ በአነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ፣ በኮንስትራክሽን፣
ኢንዱስትሪ እና በቤት ልማት ዘርፎች ሊሳተፉና
ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉባቸው መስኮች**

**ከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ሚ/ር
መጋቢት 20/2003 ዓ.ም.
አዲስ አበባ**

የዲያስፖራ ህብረተሰብ በአነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ፣ በኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪና እና በቤት ልማት ዘርፎች ሊሳተፉና ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉባቸው መስኮች

በሀገራችን ባለፉት ዓመታት የተገኘውን ከፍተኛና አበረታች የኢኮኖሚ ዕድገት መሠረት በማድረግ በከፍተኛ የዕድገት አማራጭ 14.9 በመቶ እንደሚደርስ በመገመት በተለይም የልማት ዕቅዶችን ለማሳካት የሚጠይቀውን ፋይናንስ ለማሟላት እንዲችል ዲያስፖራው ቁጠባን በማሳደግ በተለያዩ የሥራ ዘርፎች ሊሰማራ እንደሚችል ታሳቢ የተደረገ ሲሆን በውጭ አገር ያሉ ዜጎቻችን በሀገራቸው ውስጥ በምርትና በአገልግሎት ዘርፍ እንዲሳተፉ ካሉት ምቹ ሁኔታዎች መካከል፡-

- የሀገሪቱ ሕዝብ ከ80 ሚሊዮን በላይ መሆንና ሰፊ የሀገር ውስጥ ገበያ መኖር ፣
- የሀገሪቱ ዕድገት በተከታታይ በዓመት ሁለት አሐዝ መሆኑና መድረሱና በተለይ የገበሬው ምርት ማደግና ገቢ መሻሻል፣
- የከተሞች ዕድገትና ብዛት በሰፊው መጨመር የሕዝቡም የአመጋገብ፣ የአለባበስና የኑሮ ሁኔታ በመለወጥ ላይ መሆኑ፣
- የመግዛት አቅም ያለው ገበያ በቅርብ ርቀት መኖር /መካከለኛ □□ ምስራቅ □□ተ.../ ተጠቃሽ ናቸው። በመሆኑም በአነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በኮንስትራክሽን ዘርፍ እና በቤቶች ልማት ዲያስፖራው ሊሳተፍባቸው የሚችሉ ሥራዎች ከዚህ እንደሚከተለው ቀርቧል።

I. በአነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ዘርፍ ሊሳተፍና ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉባቸው መስኮች

1. ማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ

- በጨርቃጨርቅና አልባላት በተለያዩ የሽመና፣ የፋብሪካ ጨርቆች ፣ የተዘጋጁና ለምዕራቡ ዓለም በቀለምና በወቅት ፍላጎት ተስማሚ ሆነው የሚዘጋጁ ልብቦችን ማቅረብ ይችላል። ለዚህም የሀገር ውስጥ አቅርቦት /ጥሬ ዕቃ/ የማመቻቸት ዕድሉ ሰፊ ነው፣
- የቆዳ ውጤቶች ምርት በተለይ በጫማና በጫማ ሶል ፣ በቆዳ ቦርሳ፣ ሻንጣ ፣ □□ ርት ትጥቅና ሠፊ ገበያ ሊያስገኙና የጥሬ ዕቃ አቅርቦቱም በሀገር በማደግ ላይ ያለ ነው፣
- የሹራብ ምርቶች፣ ካልሲዎችና የሹራብ ክሮች በሀገር ሊመረቱ የሚችሉና ከውጭ በመግባት ላ□ ያሉትን መተካት የሚችሉ ከመሆናቸውም ሌላ ገበያውም ገና ያልዳበረ በመሆኑ ሰፊ የገበያ ዕድል ይጠብቀዋል።

- የተለያዩ የብርድ ልብስ ዓይነቶች ፣ ጃንጥላዎች ፣ በስፋት ከውጭ በመግባት ላይ ያሉና በሀገር ውስጥ ሊመረቱ የሚችሉ ናቸው።

2. በምግብና መጠጥ ዘርፍ

- ጥሬ ዕቃዎች /ባለቁ፣ ሽንብራ ፣ ምስር ፣ አተር.../ በማዘጋጀት በጠቅላይ በማሸግ ቢቀርብ /ከገበሬ ጋር በተቀናጀ አሠራር / ሰፊ ገበያ ይኖረዋል።
- አትክልትና ፍራፍሬ አቅርቦት እያደገ በመሄድ ላይ በመሆኑ በምርቱ ላይ እሴት በመጨመር /በማዘጋጀት ፣ በመጭመቅና በማሸግ/ ማቅረብ፤
- ቡና፣ ቅመማ ቅመም፣ ማር፣ ቲማቲም በተለያዩ መልክ በማዘጋጀት በማሸግ ለጠቅላይ ማቅረብ፤
- የባህል መጠጦችን በዘመናዊ መልክ በማጣራት ፣ በቀመምና በማሸግ ማቅረብ፤
- ጠቅላይ የጤና ዱቄት ፣ የቆሎ ፣ የበሶ፣ የዳቦ ቆሎ፣ የፔፕስ፣ የአዋዜ ወዘተ...ማዘጋጀት ለገበያ ማቅረብ፤
- የተለያዩ የከረሜላ ፣ የቸኮሌት ፣ የማስቲካ ምርቶችን በማመረት የገቢ ምርቶችን መተካት፤

3. በከተማ ግብርና ዘርፍ

- ዘመናዊ የወተት እርባታ በማከናወን የተለያዩ የወተት ተወፅኦዎችን ለገበያ ማቅረብ፤
- ዘመናዊ የዶሮ እርባታዎችን በማካሄድ ሰፊ የገበያ ዕድልን በሀገር ውስጥና ለአካባቢ አገሮች ማቅረብ፤
- በከተሞችና በገበሬው አካባቢ ለሚካሄደው የእንስሳት እርባታ የሚያገለግል ጠቅላይ መኖ አዘጋጅቶ ማቅረብ፤
- ዘመናዊ ሆቴሎችና በከተማው ሕብረተሰብ ተፈላጊ የሆነው የእንጉዳይ ምርት አምርቶ ማቅረብ /በተለይ ለአዲስ አበባ/

4. ለትምህርት ሥራ የሚውሉ ቁሳቁሶች ምርት

- የተማሪዎች ቦርሳዎች /ክሸራ ፣ ጨርቅ ፣ ፕላስቲክ ናይሎን / የተሰሩ በማምረት እያደገ የመጣውን ፍላጎት ማሟላት፤
- የትምህር መሣሪያዎች ቁሳቁስ ጠርሳስ፣ ላጠፎ ፣ መቅረፍ ፣ ማስመሪፍ ፣ ኮምፓስ ፣ ደብተሮች ፣ ፓዶች ፣ ፎልደሮች አዘጋጅቶ ማቅረብ፤

10. የወርክሾፕ አገልግሎቶች

- ከፍተኛ የኤሌክትሮኒክስ ዕቃዎች ጥገና አገልግሎት፤
- metal casting, metal treatment, galvanizing ,electroplating, foundry ሥራዎች በጣም ተፈላጊና ገበያ ያለው እንደሆነ ይታመናል፤
- የተለያዩ ማሽኖች በተመለከተ የዳቦ መጋረሪያ ፣ የድንጋይ ወፍጮዎች፣ Mixers, Vibrators, ማህ.ቤ. በከፍተኛ ደረጃ የሚመጡ በመሆኑ በሀገር ውስጥ ለማምረትና ለመተካት የሚደረገውን ጥረት የሚያግዝ ይሆናል ሰፊ ገበያም ይኖረዋል።

II. በኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ርዕሰ ስራ ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉባቸው መስኮች

የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪው ለዕድገት አመቺ ሁኔታን ለመፍጠር የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ፖሊሲ ረቂቅ ሠነድ የተዘጋጀና የሕንጻ አዋጅ ወጥቶ በአሁኑ ጊዜ የሕንጻ ደንብ እንዲፀድቅ እየተደረገ የሚገኝ በመሆኑ ዲያስፖራው በኮንስትራክሽን ዘርፍ ሊሳተፉባቸው የሚችሉ ሥራዎች

- በተለያዩ የግንባታ ዘርፎች በሥራ ተቋራጭነት መሳተፍ፤
- ከፍተኛ አቅም በሚጠይቁ ግንባታዎች ላይ በልዩ ልዩ መ.ቤ በንዑስ ሥራ ተቋራጭነት መሳተፍ፤
- በመንገድ ፣ በባቡር ፣ በመስኖ ወዘተ...ባሉ የግንባታ ዓይነቶች ላይ በአማካሪነት መሳተፍ፤
- የሀገራችን የኮንስትራክሽን እንዲስተራን ለማሳደግ በተለያዩ ወጪ እና ጊዜ ቆጣቢ ቴክኖሎጂዎች ሽግግር እንዲፈጠር ማድረግ፤
- በኢንዱስትሪ ውጤቶች እና የአካባቢ ግብዓት ምርትና እቅርቦት፤
- የኮንስትራክሽን መሣሪያዎችን /ዶዘር ፣ ግሬደር፣ ሎደር ወዘተ .../ በማስገባት በኪራይ እንዲውሉ በማግለጫ፤
- የውጭ ባለሐብቶችን በኮንስትራክሽን ዘርፉ በመሳብ በጋራ በመሆን ኢንቨስት ማግለጫ ፣
- የኮንስትራክሽን ዘርፍ ከፍተኛ የውጭ ምንዛሬ የሚጠቀም በመሆኑ በውጭ ምንዛሬ አቅረቦቱ መሳተፍ፤
- ለግንባቢ ሥራ ማህ.ቤ.አ. ስኬት ፕሮፕሪት አቅርቦትና የኪራይ አገልግሎት፤
- ለግንባታ በስፋት ጥቅም ላይ በሚውሉ ኮንክሪት ባቺንግ ፕላንት በማምጣት ኮንክሪት ማምጣት፤

III. በቤት ልማት ዘርፍ ሊሳተፍና ተጠቃሚ ሊሆኑ የሚችሉባቸው መስኮች

- በውጭ ምንዛሪ 40 በመቶ የቅድሚያ ክፍያ በማድረግ በቀሪ 60 በመቶ የባንክ ብድር ትስስር የቤት ባለቤት መሆን፤
- በግልና እና በህብር በመደራጀትና ገንዘብ በመቆጠብ የቤት ባለቤት መሆን፤
- ለመኖሪያ እንዲሁም ለምርትና አገልግሎት መስጫ ስራዎች በተዘጋጁ ቦታዎች ቤት ለመገንባት የሚያስፈልግ መራት በሊዝ ጨረጃ ማግኘት፤
- በቤት ልማት ለስራ ተቋራጮችና ለአማካሪዎች በሚደረገው የክህሎት፣
□ክ□ታል ፣ የመሳሪያና ማሽነሪ አቅም ማሳደጊያ ትስስር ተጠቃሚ መሆን፤
- ለቤቶች ልማት እና ትስስር ባላቸው የመንግሥት ፕሮጀክቶች በሚያስፈልጉ የኢንዱስትሪ ውጤቶች የሆኑ የአርማታ ብረት፣ የሳኒተሪና የኤሌክትሪክ ዕቃዎች ፣ የሴራሚክስ ውጤቶች ፣ የአካባቢ ግብአቶች የሆኑ ጠጠር አሸዋና ድንጋይ ፣ እንዲሁም ፕሪፋብሪኬትድ የሆኑ በስታንዳርድ የተሰሩ በርና መስኮቶች ፣ ለጣሪያና ኮርኒስ የሚሆኑ ማቴሪያሎች ምርትና አቅርቦት መሳተፍ፤
- ለቤቶች ልማት እና ትስስር ባላቸው የመንግሥት ፕሮጀክቶች የሚያስፈልጉ ማሽነሪና ተሽከርካሪ አቅርቦት እንዲሁም የትራንስፖርትና ሎጂስቲክስ አገልግሎት በመስጠት መሳተፍ፤
- በሪል ኤስቴት የቤት አልሚነት መሳተፍ፤
- በአምስት አመቱ የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ መሰረት በቤቶች ልማት □ሮ□ራም እና ልዩ ልዩ የመንግሥት ግንባታ ፕሮጀክት ፣ በስኳር ልማት ቤቶች ግንባታ በአዲስ ዩኒቨርሲቲዎች እንዲሁም በዕቅዱ ተይዞ በሚገኘው በማዳበሪያ ቤቶች ግንባታ በአማካሪነት ድርጅት ፣ በሥራ ተቋራጭነት በመሆኑ ወይም በባለሙያነት በመቀጠር የሥራ ትስስር ማግኘት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።